

Toimetuse ja talituse: Tallinn, Vene tän. 11-a, krt. 10. Postkast 70. Telefon 9-28. :: Tellimise hind: aasta peale 6 krooni, kuus 60 senti.

Eesti Spordileht ilmub laupäeviti.

Nr. 2.

Laupäeval, 11. jaanuaril 1930. a.

XI. aastakäik.

Lõunamaal külmavad suusatajad

Meie upume porri. Luhtuv talispordihooaeg.

Meil jõuavad kätte jaanuari esimese kolmandiku lõpupäevad. Akna taga näitab kraadiklaas natuke üle nulli. Vahest õhtupoolikul või öösel on külmem — kraadiklaas näitab pool pügalat külma. Varematal aegadel on lumi puudunud, kuid süski on külm. Sel talvel pole kumbagi. Varematal aastatel on samal ajal liiväljad juba 40—50 päeva avatud olnud; tänava on Kalev ainult kord värava avanud, kuna Sport liivälja avamist ainult kuulutada sai. Ei uisutajat, ei suusatajat, ei jääpallimängijat pole väljas liikumas.

Millal tuleb külm, seda vist ei julge isegi ilmatargad meie maa kohta enam ennustada. Lõunamaa, mille kohta oleme teisel arvamisel, kannatab aga käredate külmade all. Ameerikas on meist lõuna pool 40 pügalat külma olnud ning selle juures on inimesed hukkunud. See on ju Ameerika, — võib öelda. Kuid lugu Euroopas pole parem. Varasügisel oli Itaalias ja Lõuna-Prantsusmaal ootamatult külm.

Pühapäeval enne jõuluid hukkus Berliini lähedal mägestikus külma tõttu mitu suusatajat. Kogu Kesk-Euroopas peetakse kibedalt jääpallivõistlusi; lehed toovad päevast päeva teateid lumesadude ja külmade kohta. Suusatajad ja uisutajad saavad harjutada ja nautida talvelooduse ilu. Meie aga peame uppuma porri.

Eriti hea ilm on praegu Alpides. Seal võib praegu näha pükese käes sädelevat lund.

Davoses algasid 4. jaanuaril akadeemia kasvandikkude maailma esivõistlused talispordis. Meie ei pääse sinna, sest puudub raha, veel rohkem aga takistab osavõtmist harjutamise puudumine.

Igatsevalt vaatame päevas mitu korda traevast, uurime, kust puhub tuul, vaatame kraadiklaasi, kuid ikka midagi. Lootusi paranemiseks vähemalt esialgu ei ole.

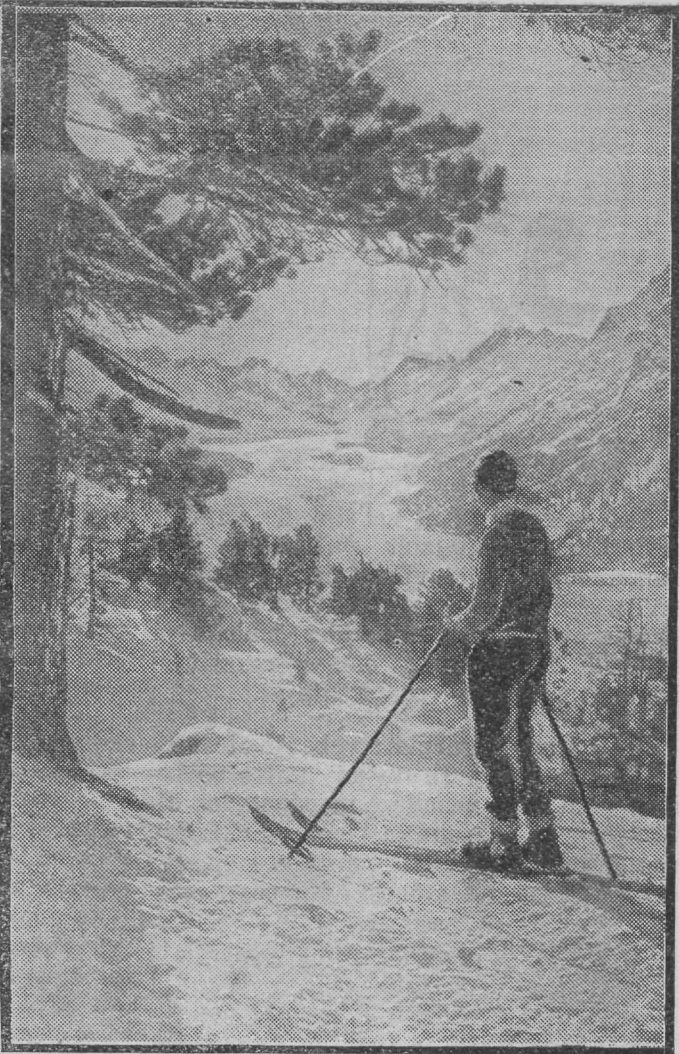
Tallinn, 8. jaan. 1930. a.

Olümpia võitja Haas on Viinis peetud võistlustel kahega rebimises saavutanud 107,8 kilo, mis on uueks ilmarekordiks. Saksa meister Bierwirth on Essenis vasakuga tõuganud 184 naela, mis on uueks Saksa rekordiks. Mees ise kaalub vaid 161 naela.

Üliõpilaste taliolümpiaad Davoses.

Vaateid Alpidest: vasakul — teekond Mont-Blanc'ile; paremal — vaade Oberengadinile.

Suusatajate surm lumetormis.

Hirschbergist, Saksamaal, teatatakse, et pühadeeelsel pühapäeval on Berliinis rida suusatajaid mägedesse läinud. Valitses tugev torm. Seltskonnast, mis oli 15-liikmeline, pöördusid 5 õige pea lähtekohta tagasi. Sama tegid hiljem 3 liiget, kes seletasid, et ülejäänud ka varsti järele jõuavad. Alles hilja õhtul jõudsid veel 3 varjupaikadesse. Üks tagasijõudnu seletas, et tema kaaslane on külma tõttu nõrkenud ning surma saanud. Väljasaadetud otsijad leidsid ka veel puuduvad kolm inimest, kes olid tormi ja külma käes eksides ära kümanud.

300 osavõtjat akadeemistel talispordi võistlusel Davoses. See on arv, mida ei oodatud. Algul tehti arvestused 200 inimese osavõtmise lootuses. Nüüd on aga karta, et sportlaste paigutamise ja võistluste korraldamisega raskusi võib tekkida. Ülesandmisi on 11 rahvuse poolt; need on: Saksa, Hollandi, Itaalia, Lõuna-Slaavia, Luksemburg, Austria, Schweits, Hispaania, Tšehho-Slovakkia, Ungari, Rumeenia, Inglise ja Ameerika. Võistlused kestavad 4.—12. jaanuarini.

Rootsi korraldab Euroopa esivõistlused maadluses.

Rootsi raskejõustiku liit korraldab rahvusvahelise liidu otsusel algava aasta 1.—4. märtsini Stokholmis Euroopa meistrivõistlused maadluses.

Ühenduses sellega kavatakse Rootsi meile, ettepaneku teha samal ajal Rootsi pinnal pidada Eesti-Rootsi maavõistlust maadluses, mis oleks esmakordne kohtamine.

Need võistlused panevad meile suured kohustused peale, sunnivad maadlejaid harjutama ning ühenduses sellega on „Sport” otsustanud kodumaa esivõistlust pidada 15. ja 16. veebruaril.

Itaallane Carnera ja Saksa eksilma-meister Diener kohtasid poksiringis londonlaste silmade all. Algusest peale on itaallane, kes kaalub 258 naela sakslase 184 naela vastu, ülekaalus, mis püsib kõigis ringis. Mulje on, et Diener parem poksija on, kuid ta peab toorele jõule alla andma. Peale 6. ringi lõpetab vahekohtunik matshi andes võidu itaallasele.

Iluisklemise uudiseid.

Dr. A. Hirv.

20 aasta eest ilmunud Panini iluisklemise õpetus ei suuda praeguseid nõudeid rahuldada ning sellepärast toome allpool mõned näpunäited uute numbrite kohta, milleta moodne vabasõidu kava puudulikuna tunduks.

1. **Pidur-seisak otsal, hoo-spiraalil** (joon. nr. 1); hariliku tugeva hooga ette uiseldes, pööre taha, sõit sirgjoonel tagurpidi ühel jalal, siis keha kaldumisega ettepoole järjekindel tõus uisu otsale. Uisk, kriimustades jääd, hakkab pidurdama ja lõpuks sunnib seisatama; selle juures on tööjalg peaaegu sirge, vabajalg kergelt põlvest painutatud ja tõstetud kõrgele (joon. nr. 1).

See daamide poolt eelistatud number tarvitatakse enamjaolt vabasõidu programmi lõpul, nagu viimaseks lahkumistervituseks ja näoga publiku poole. Uisutajanna seelik tõstetakse üles tuulega ja tagurpidi liikumisega; ent väljamaalt ei shokeeri see ühtegi pealtvaatajat.

2. **Spiraal tagurpidi:** vaba jalale vastav käsi on välja sirutatud mitte sõidusihis, vaid risti temale, moodustades õlgade joonega õige nurga (joon. nr. 2). See poos ei mängi ainuüksi suurt osa spiraalides, vaid ka nii mõneski hüppes; näi-

Käesoleva aasta loodetav ilmameister Melitto Brunner harjutab Viini eeslinnas Mödlingis.

teks, et saada ideaalset väljasõitu hüpetest: „Hispaania”, „Axel Paulsen” jne. peab hüpest jääle laskumisel otsekohe omama just kirjeldatud poosi, mis väljasõidu kokkukeeramist ära hoiab ja seega kõrvaldab tahtmatut piruetti.

3. **Hüpe „Luts”.** See, täis efekti, hüpe täidetakse järgmiselt: kõva hooga tagurpidi spiraal paremal jalal (joon. nr. 3-a), siis löök vasaku jala uisuninaga jääle (joon. nr. 3-b), tõusta tugeva löögiga ja õhus terve ringi (360°) ärapööramiselt paremale laskub uisutaja vasakule jalale tag. spiraalile (c). Seda hüpet võib loomulikult täita ka teisel jalal, kusjuures kõik liikumised teisele poole tehakse.

Iluisklemise kroonika.

— Talvespordiliidu poolt on määratud kindlaks järgmised võistlus-tähtpäevad iluuisutamise alal: 12. II. 30. Tallinna esivõistlused; 26. II. 30. Tartu ja 9. III. 30. Eesti esivõistlused.

— Kalevi iluiskl. osak. moodustati ümber „Kalevi Iluisklemise Klubiks”, et omada laiemaid tegevus- ja edenemis-võimalusi.

— Käesoleval hooajal ei võta treeningust ja võistlustest osa järgmised andekad iluisklejad: pr. Günther, tervislistl. põhjustel; pr. Ellen Frey, tööga ülekoormamise tõttu; hra A. Teder, äratõttu Prantsusmaale; kapt. L. Stamm ärasõidu tõttu Afrikasse.

— Kalevi Iluiskl. Klubi kavatseb alata kursusi iluiskl. alal, kus kavatsetakse õpetust anda uuel meetodil.

— Euroopa esivõistlustele meestele, mis ära peetakse Tšehhoslovakkia kurordis Strebske-Pleso 18. — 20. I. 1930. andis üles Läti talvespordiliit iluisklejad Tubelsi, Aulsi ja Leini. Huvitavana on märkida, et tähendatud uisutajad vastavad täiesti meie „B” klassi uisutajatele, mispärast imestama peab, et meie liit ei sõandanud saata võistlejaid nendele võistlustele, kuigi korraldaja selts pakkus prii sõidu.

— Saksa Iluiskl. meister Franke läks üle elukutseliste ridadesse, vastu võttes treeneri koha Chamonix'is.

Kes sõidab Montevideosse.

Lõuna-Slaavia jalgpallimeeskond Hajduk Spalatos on saanud ühelt rikkalt Ameerikas elavalt dalmaatialaselt ettepaneku osa võtta tuleval aastal ilmameistri võistlustest jalgpallis, mis korraldatakse Uruguay poolt Montevideos. Rikas kaasmaalane lubab meeskonna ülalpidamise enda kanda võtta. Hajduk on ettepaneku vastu võtnud ning kavatseb oma meeskonda tugevndada silmapaistvamate Lõuna-Slaavia mängijatega teistest seltsidest.

Peale meistrivõistlusi peab meeskond kutsuja kulul veel võistlusreisu tegema Perusse, Tshiilisse, Argentiinasse ja Brasiiliasse.

10.000 naelsterlingit Inglismaale pakub Uruguay jalgpalliliit, et inglise rahvusmeeskond osa võtaks ilmameistrivõistlustest jalgpallis. See on juba kõrge pakkumine, millega lõuna-ameeriklased alla kriipsutavad seda tähtsust, mis inglaste jalgpallil on.

Et aru saada, mis kõik Uruguay liit valmis on tegema, et eurooplasi esivõistlustele meelitada, nähtub sellest, et nad valmis on maksma osavõtjatele liitudele 17 mehe pealt 2. klassi sõidu ja magamistuva kodulinnast sadamalinnani, sealt aurikul 1. klassi pileti Ameerikani ning sama sõidu tagasi kodulinna. Montevideos saaks iga mees 75 dollarit päevas. Reisul aga tuleb juure pool dollarit ülespidamisrahaks.

Keskeurooplased arvavad, et veelgi paremaid tingimisi välja kaubelda saab. 15. jaanuaril tulevad Milanos kokku Austria, Ungari, Itaalia ja Tšehho-Slovakkia jalgpalli juhid ettepanekuid kaaluma.

Esialgul on Hispaania, Belgia ja Lõuna-Slaavia osavõtmine kindel.

Ainult 12 suraut, ütlevad ameeriklased rõõmsalt lõpetades läinud aasta jalgpalli statistikat. Ameerika jalgpall on sootuks midagi muud, kui meie oma. See on neil tugevam ja hädaohtlikum mäng.

Neil pole aastat, kus mõni mäng surmajuhtumiseks ei lõpe. Arvud kõnelevad sellest. Surmajuhtumisi oli: 1928. a. — 18; 1927. a. — 17; 1926. a. — 7; 1925. a. — 20; see on ka rekordiks. 1923. a. oli 18 surmajuhtu. Väga tugevalt vigastatud oli 1928. a. — 200 ümber; läinud aastal on ka see arv tunduvalt kahanenud.

Kuid kahanenud on ka tublisti pealtvaatajaskonna pere.

11 jalgpallinaiskonda on end üles annud Pariisi esivõistlusteks.

Saksa hokey meeskond võitis Hollandit 4:0.

Brasiilia on teivashüppe rekordi tõstnud 4,10 mtr. peale. Selle tagajärje on saavutanud Lucio de Castro, kes selle kõrguse kergelt on ületanud. Kõrgust hüppab sama mees 1,80 mt. Ta on alles 19 aastane ja sellepärast loodetakse temast veel palju.

Viktoria Zizkovi ebaõnnestunud reis Kreekamaale. Tšehho-Slovakkia Viktoria Zizkovi jalgpallimeeskond viibis vana aasta lõpul Kreekamaal, kus pidas 6 jalgpallivõistlust, võites — 2, viigistades — 2 ja kaotades samuti 2. Ta võitis Ethnikost Pirees 5:0 ja Heraklest Salonikis 4:0; Panathenaikosega tuli 2:2 ja Olympiakosega samuti 2:2; Ateenas tuli Enosise vastu kaotus 3:4 ja Salonikis Arise vastu 0:3. Väravate vahekord on siiski 16:11 tšehhide kasuks.

Hulk rahvusvahelisi jalgpallivõistlusi.

Jõulu ajal ja uue-aasta ümber reisisid parimad Kesk-Euroopa meeskonnad võõrale maale, et seal loorberisi lõigata.

Austria meister Admira, kes Barcelonas saavutas kaks viiki, mängis uuel aastal Neapolis jalgpalliklubi vastu 2:2. Vacker mängis Venedigos samuti viiki, kuid poolaegadega 2:2, seega 4:4. Vienna, kes Bolognas võitis 4:1, sõitis edasi ning kaotas Alessandrias 0:1.

Siis suutis Tallinnat külastanud „Austria” Nizzas võita Olympique'i 4:1, kuna ta Genuas kaotas 0:5 W. A. C. mängis Palermos 4:0; ta kaotas Torinos 0:2, Triestis 2:3 ja Edera vastu 1:2. Budapesti Hungaria kaotas Torinos jalgpalli klubile 1:2 ja Neapolis J. K. — 3:4. Berliin kaotas Milanole 2:4.

Berliini Minerva võitis kodulinnas Lõuna-Slaavia Zagreb Concordiat 4:3.

Budapesti Ujpest võitis Kairos Egiptuse rahvusmeeskonda 2:1.

Viini meeskonnad pidasid jõulu ajal Itaalias 6 mängu, millest võitsid ainult ühe, viigistasid ühe ja kaotasid 4. Väravate vahekord 17:10 itaallaste kasuks.

Kui Teie poleks populäärne ...

Rahvahulkade tähelepanu ja poolehoid on asendamata tegur.

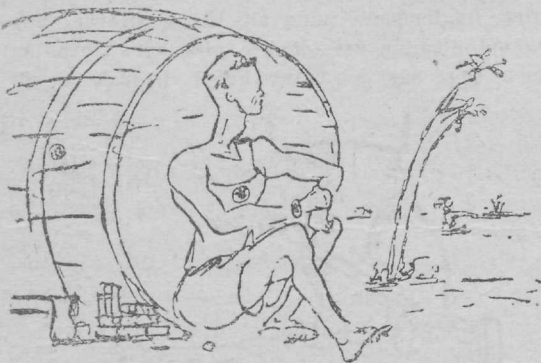
Uue aasta puhul, on üks Saksa leht järelepärimise teinud 9 silmapaistvale sportlasele ning neid palunud vastata küsimusele: „Kui Teie poleks populaarne. ... Mis alal sooviksite seda olla?“ Küsitavateks olid üks naine ja 8 meest, kelle vastustest nähtub, mis on nende kavaaegseks unistuseks olnud. Nendel on asendamatuks teguriks olnud tahe seista hulkade huvikeskpunktis. Saavutatud seisukorras soovivad nad ka edespäi näha hulkade tähelepanu ja poolehoidu.

BRUNO BOCHE, tuntud Berliini hokey-veteran:

Peale hokeyd harrastan ma suvel purjesporti. See on ala, kus on seotud kunst ja teadus, sest juht peab palju teadma tuulest ja ilmast. Kunst on see sellepärast, et seal kõiki asju üldse ära õppida ei saa, vaid alati tundmusasjad on olnud ja jäävad. On suurusi, kes kunagi jahi juhtimist ära ei õpi. Jahispordis on tihedalt ühendatud vaimu ja keha pingutused. Kes tormise ilmaga merel olnud, see teab palju siin talitamiseks kiiret otsusevõimet, meelekindlust ning kehalist jõudu vaja on, et jääda oma paadi peremeheks. Kui pingutav on regatta, kus peab tundide viisi istuma lahtilaskmata tüüri taga ette arvestades iga sekundi manöövreid, liigutusi ning sealjuures alaliselt vastaseid silmaspidades. See spordiala pole rahvalik, ta ei tõmba pealtvaatajaid kokku. Kõik pole ka selleks sündinud. Mul oleks siiski meel- sam omada kuulsusriikast nime jahispordi, kui hokeymängijana.

DR. OTTO PELTZER, kolmekordne ilma- rekordi omaja:

Teie teate ju, et mind hüütakse „Erak-Otto“. Olen alati eraldi ja vaikset teed käinud ning iseenesest mõistetavast rahva- poolehoiust, mis teised sportlased kiirelt kõrgele on tõstnud, pole mulle midagi osaks saanud. Kõik saavutused olen pidanud võitma kogu kibeda sisemise pingutusega. Sellepärast pole ma kunagi ära- rippuv olnud pealtvaatajaskonna ergutus- test. Kui mul mõni unistus olemas, siis peaksin nimetama klassilist eeskuju, kellel ka lõpuks populaarsusest puudus ei olnud.

Dr. Peltzer Diogenese osas.

See on Diogenes, suurim erak. Olen nii- palju pettunud, et ma enam ei otsi inimesi, vaid ainult ühte inimest. Kui ma oma suurimat võitu pühitsesin, kui võitsin Videt ja Nurmit 1500 mt. ilmarekordi ajaga, kõnelesin selle aine üle mu parima sõbraga. Siis ütles see mulle, mida tänapäev enam keegi ei ütleks: „oleksid sa uus Diogenes, siis peaksid sa kandma silti sõnadega: „Otsin vastast.“

EMIL LEVANOVA, berliinlaste armastatud jalgrattur:

Tahaksin olla kuulus ujuja. See on küll imelik, et sarnast ala igatsen. Kuid see on maitse asi, kuigi rattur kergelt ei loobu leaderi mootorist ning hakkab ujuma. Kuid mu lootused põhjenevad tuleviku

peale, kus tahan saada Neptuni jüngriks. Olla teine Arne Borg või Rademacher oleks ikkagi see, mis mu närve kōdistaks.

HANS VON STUCK, tuntud meessõitja:

Tahaksin meeleldi autokonstruktor olla, et ehitada sõidukit, mis ühel ajal ujuda ja lennata võib. Selle autoga tahaksin siis ümber ilma reisida.

ALFRED STEINKE, Berliini Schlittschuh Clubi jäähokey väravavaht:

Kõneldakse, et olen populaarne. Kas see tõesti nii on, ei tea. Võiks küll seda uskuda, sest 21-aastaselt olen samas meeskonnas ning selle tagajärjedest osa võtnud.

Minu unistus on aga suusasport. Meeskonna paljudel reisudel Saksa ja Schweitsi mägedes on mul juhus olnud imetleda suusatajaid ja suusahüppajaid. Oleksin meeleldi nendega võistelnud ja harjutanud, et hüppajana midagi erilist saavutada. Enne

Kui Steinke oleks suusataja.

mänge ei lubata meil aga suuske alla panna, sest siin võib vigastusega kodu kantud saada. Peale mängu pole enam aega, sest siis peab kodu sõitma, kus sind teenistus ootab. Nii pean esialgu sellest jumalikust spordist eemal seisma. Mida aga kätte ei saa, see meeldib alati ning olen ikka unistanud olla kuulus suusahüppaja.

„HANNE“ SOBEK, Berliini tuntuim jalgpallimängija:

Palliga mängimine on nooruspõlvest mu unistuseks olnud. Et see aga jalgpallinahk on, see on juba juhus. Sama hea meelega oleks ma oma alaks valinud tennisspordi, kus üksikmängijana hulga kergem ja kiiremalt populaarseks võib saada. Unistan praegugi kuulsusrikkaks tennismängijaks saada, kuigi tunnen end praegu uhkena olla tunnustatud jalgpallimängija.

Daniel Prenn, Saksa tennismeister:

Küsimusele pole kerge vastata. Raske on populaarsuse tunnet eraldada rahuldustundest. Peaks olema lõpmata närvide üleelamus, kui 200.000 silma all poksija kõvas heitluses oma vastast verisena põrandal lamamas näeb. Kuid mulle on töö suurim rahuldus. Mul on tahtmist kaasa töötada suurte ehitiste püsitamisel ning sellega ühenduses olevate probleemide lahendamise- ga. Loodan tulevikus mõndagi insenerina saavutada.

Paula von Reenicek, Saksa tennismeistrinna 1929. a.:

Küsimus tabab mind minu nõrgemas kohas. Seda minu 100-protsendilise mittetäiuslikkuse tõttu. Sportlased tähendavad minu kohta: „Ta mängib päris kenasti tennist, kuid ainuke, mis ta tõesti võib, on — kirjutamine.“ Teravad sulerüütlid aga vabandavad sageli minu ajakirjan- duslisi kirjutisi sõnadega: „Vaja üks silm kinni pigistada, sest ta on suurepärase sportlanna.“

Kui see minust oleneks, oleks ma meelsamini nii vaimliselt kui kehaliselt täiuslik meie aja

Reenicek igatseb austajate kummardusi.

Katerina, Ninon või Pompadouriks saanud. Kuid selle saamiseks praegusel sajandil on mul kõige vähem väljavaateid.

Max Schmeling, raskekaalu poksija ilma- meistri kandidaat:

Tänapäeval ei saa mulle midagi asendada tahtmist olla suurte rahvahulkade tähelepanu keskpunktiks. Polehoid on mulle hädavajalik ergutus tagajärje saavutamisel ning sellepärast kujutlen end vahest kuulsa näitlejana, lavatähe- na, keda armastab publik.

Poksamise ja näitlemise vahel on palju ühist. Näitemängu õppimist võib võrrelda poksija tree- ninguga. Mõlemil on ka lambipalavik enne ette- astumist. Minu soov on, et Sharkey märtsis samuti poksiks, nagu Kurt Bois esines spordi- pressi peol.

MÜNCHEN-BERLIIN jalgpallivõistlus lõppes provintslaste võiduga 6:1 (3:0).

U. S. A. karistab. Ameerikas on palju kõneldud, et ülikoolid omale kergejõustik- lasi sellega hangivad, et neile suuri aine- lisi võimalusi sportimiseks pakuvad. Nüüd on ka seal leitud, et asjaga kaugele on mindud. Nii on Weastern Conference spor- diliit Chicago teadete järele liidu liikmete hulgast välja heitnud Jova ülikooli arva- tes 1. jaanuarist. Ülikooli süüdistatakse selles, et ta lubamata võtetega on enda ridadesse üle meelitanud parimaid sport- lasi ning neid toetanud liiga suurte ra- hadega.

Jaapani jääpallimeeskond külastab Eu- roopat. Ta peab juba 12. jaanuaril Ber- liinis üliõpilaste vastu mängima, kuna ida- maalased koosnevad Mukdeni arstide üli- kooli kasvandikkudest. Peale Berliini män- givad nad veeli mujal linnades.

Järgmises nr. toome kokkuvõtte maailma jalgpalli paremuse kohta.

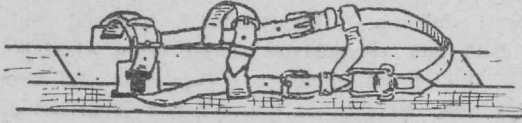
SUUSATAMINE.

Suusad, suusasidemed, suusakepid.

N.-ltu. Elmar Lepp, kaitseliidu spordipealik.

Murdmaa suusatamisel suure tähtsuse omavad suusasidemed.

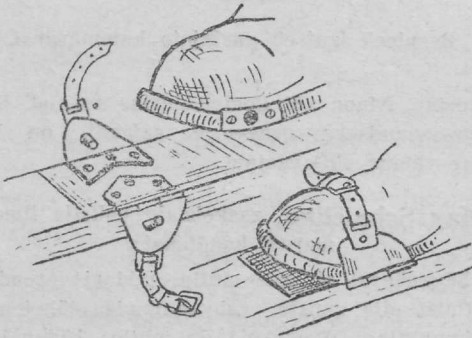
Mida kindlamini suusad jalas, seda kergem on neid juhtida. Ka meie oludes rohkesti peavalu tekitab suusaside. Otsitakse ja tahetakse luua universaalset sidet, mis sobiks igale jala-õule, oleks kergesti käsitatav ja hinna poolest odav. Suurim osa huvisuusatajaid tarvitavad Huitfeldti sidet (vaata joon. 1). See side sobib

Huitfeldti side

Joon. 1. Huitfeldti side. Koosneb tugirauast ja nahast kannarihmast. Sobib igale jala-õule, kuid võimaldab jalale liig palju liikumist külje suunas.

igale jala-õule, kuid „suusameistrite“ nõudeid ta ei rahulda, sest siin on võimalik jalal liikuda külje suunas, mis takistab suusa juhtimist. Viimasel ajal on meie suusatajate peres rohkesti levinenud Siukola (joon. 2) ja Bergendahli (joon. 3) sidemed. Need sidemed nõuavad erilist ja-

Siukola side

Joon. 2. Siukola side. Siukola side on valmistatud tinutatud rauast. Saapatallas asuvasse aukutesse käivad sideme põskede külge kinnitatud tikud, millede ümber on võimalik jalal vaba liikumine üles ja alla suunas.

Siukola sidet on mitmed kodumaa meistrid kodusel teel valmistanud rauast ja punasest vabast. Hind on vabriku omast märksa odavam, umbes kaks krooni.

Side sobib hästi lamedale, nõnda ka murdmaale.

Bergendahli side

Joon. 3. Bergendahli side. Tugeva kinnituse juures on ka suusa juhtimine kerge, kuid pikematel retketel väsitab eriti varbaid.

lanõu, kuid seejuures on nende käsitlemine äärmiselt lihtne ja suusk on tugevasti jalas. Ka pole karta sidemete katkemist, sest nad on valmistatud metallist. Kumb neist sobib rohkem meie maastikule? Selle üle on meil palju vaieldud. Rakvere suusatamise võistlustest osavõtnud Soome suusatajate arvamise järele on

meil kohasem Siukola side,

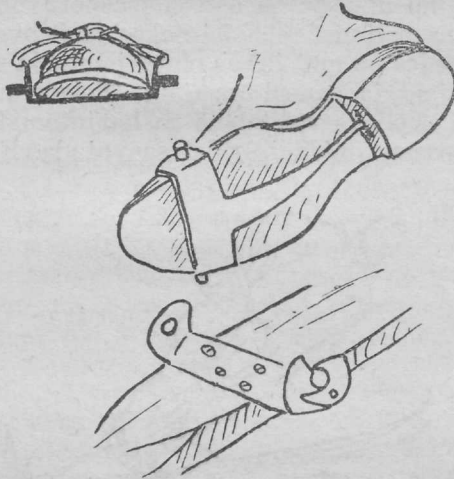
sest Eesti maastik on osalt lame, osaliselt kerge murdmaa.

Üksikutes kohtades, näit. Otepää, Võru ja Petseri mägimaal oleks head Bergendahli sidemed, kuna mujal, isegi Viljandi mägedel, lõõvad

auga läbi Siukola sidemed. Siukola sidemete juures on võimalik jalal vaba liikumine ja allasuunas saapatalla sisse käivate metalltikude kui telje ümber, mis jalga, eriti aga varbaid ei väsita ega vaeva. Bergendahli sidemete juures on osa talda tugevasti rõhutatud suusa vastu. Vabast jala liikumisest üles ja alla ei saa siin juttugi olla ja selle tagajärjeks on varvastepoolse jala osa väsimine eriti pikematel sõitudel. On ju tõsiasi, et Bergendahli side hoiab suuska tugevamini kui Siukola, kuid see on tarvilik raskel murdmaal, kuid üldiselt meie oludes on sobivam Siukola side. Bergendahli sidemete tarvitamisel saavad rohkesti lõhutud ka jala-õud, eriti tallad, milline asjaolu sellele sidemele suureks miinuseks.

Viimasel ajal on Soomes ilmunud Pietise side

(joon. 4), milline meile täiesti tundmata. See side sobib igale saapale, on kergesti käsitatav,

Pietise side

Joon. 4. Joonistusel näidatud Pietise side sobib igale jala-õule. Side kaalub 2 kg., millise asjaolu tõttu selle sideme tarvitaja arv mitte liig suur ei ole.

ei vaeva jalga ega luba jalale liikumist külje suunas. Ainukene pahe on, et side kaalub 2 kg., mille tõttu selle sideme levinemine meil küsitav.

Peale eelpool mainitud sidemete on olemas terve rida teisi, igatsorti kombineeritud sidemeid, kus rohkesti naha materjali. Kuid kõige täbaram lugu on just nahast sidemetega, kui nahk, vaata-mata ka määramisele, väljas külma käes muutub rabadaks ja katkeb. Üksikutel juhtumistel, näit. hüppetel tarvitatakse neid sidemeid, sest nende abil saab jalga tugevasti suusa külge kinni nõõritud, kuid pikematel retketel osutuvad nad ikka ebapraktilikkudeks. Ei ole mugav katkenud sidet väljas külma käes lappida ja arunenud rihma-otsi siduda. Selles suhtes on Siukola ja Bergendahli sidemed märksa kindlamad. Senised sidemed on püsinud meil võrdlemisi kõrges hinnas, sest sidemeid nõnda ka nende üksikuid osi tuli väljamaalt sisse tuua.

Kuuldavasti hakkavad mõned kodumaa tehased lähemal ajal suuremal arvul valmistama mitmesuguseid sidemeid, mille tõttu ka nende hind märksa peaks langema, millega head sidemed suuremale hulkadele kättesaadavamaks muutuvad.

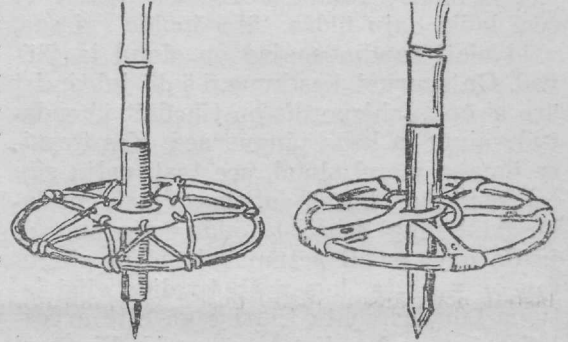
Suusakeppide pikkus oleneb suusataja pikkusest.

Suusakepp ei tohi ulatada kõrgemale kui suusataja õlani. Raskemal murdmaal on kepid veel lühemad, ulatavad kaenla alla. Kerged ja vastupidavad on bambusest suusakepid. Bambuse puudumisel tarvitatakse selleks mõnikord ka puud. Sel ju-

hul eelistatakse haavapuud, mis küll kerge, kuid vastupidavuse suhtes ei saa seda võrrelda bambusega. Kasepuust kepid on vastupidavad, kuid rasked. Suusakepi ümbermõõt on 6—7 sm. Tarvitamiseks valmis keppide kaal on 600—700 grammi. Suusakepi rõngas kinnitatakse kepi alumise otsa külge 6—7 sm kõrgusele. Rõnga läbimõõt on 14—18 sm. Rõngaid põimitakse läbi mitmel viisil.

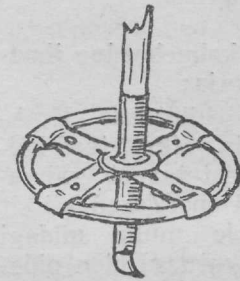
Tähtis on, et lume peale toetaks võimalikult suurem pind ja et kepirõngale sattunud lumi sealt kiiresti maha pudeneks.

Väga praktiline on joon. 5. näidatud kepirõngas (Norra mudel). Joon. 6 ja 7 näidatud rõngad so-

Joon. 5. Nahast nõõr-kandepinnaga suusarõngas. Suure kandepinna juures variseb rõngale kogunud lumi sealt kergesti maha.

Joon. 6. Kuuearulise rihmkandepinnaga suusarõngas.

Joon. 7. Neljaarulise rihmkandepinnaga suusarõngas. Kepi otsa on lõõdud kõver nael, mis võimaldab tugevamat ja jõudsamat äratõuget.

bivad ka väga hästi. Kepi alumise otsa sisse lüüakse nael nii, et välja ulataks umbes 2—3 sm pikkune naela osa. Meil enamikus tarvitatakse sirgeid naelu, kuid palju praktilisemad on kõverad naelad, millised äratõuke juures tugevamini lume või jäepinnale toetuvad ja seega äratõukele ning liuglemisele tuntavalt kaasa aitavad. Suusakepi ülemine ots tehakse pikergune (ovaalne) joon. 8, et käsi paremini keppi haaraks ja sõr-

Joon. 8. Suusakepi ülemine ots puust liisanduste abil on tehtud ovaalseks, mis hõlbustab suusakepi haaramist ja ei väsita kätt.

med keppi hoides ei väsiks. Selleks lüüakse kepi ülemise otsa külge umbes 15—20 sm pikkused kuuse ehk haavapuust klotsid, millised on väljast kumerad ja seest õõnsad, et nad kepi külge sobiks, ning sinna peale tõmmatakse pahupidi pööratud nahast tupp. Tupe alumine ots kinnitatakse kepi külge väikeste naelakeste abil.

Et kätele võimaldada kindlamat tuge äratõukel, kinnitatakse suusakepi ülemise otsa külge nahast silmus. Käsi asetatakse silmusesse nii nagu näidatud joon. 8. On soovitatav kepi ülemine ots, eriti kinnihaaramise kohad, kergelt sisse õõruda suusamäärega, mille tõttu käsi hoidekohale kleepub ja nii hõlpsalt alla ei libise.

Kanadalased jätkavad võidukäiku läbi Euroopa.

Rootsit võideti 2:0 ja 6:0.

Kanada jääpallimängijad jätkasid võidukäiku läbi Euroopa. Nad tulevad, vaatavad ja võidavad, võib nende kohta öelda roomlaste sõnadega. Tagajärjed Inglismaal ja Berliinis, samuti võidud Euroopa valitute kohta on teada. Hiljem on nad pidanud rida võistlusi, millest tähtsamad kaks maavõistlust Rootsi, mis peeti 2. ja 3. jaanuaril Berliinis.

Suure huvi ja pinevusega jälgiti võistlust, kus ilmameister Kanada ja Euroopameister Rootsi oma parimad jõud välja panid. Mõlemad pooled mängisid alul väga ettevaatlikult, et tundma õppida vastase nõrku ja tugevaid külgi. Alles hiljem algasid pealetungid, mis pealtvaatajaskonda köitsid. Siis said ka sakslased tõsiselt ja suurepäraselt hokeyd näha, kuna külaliste kohta tähendatakse, et nad mitu klassi Euroopa parimatest ees on. Kaks esimest veerandtundi lõppesid väravateta. Kord on ühel, siis teisel lootusi võiduks. Põhjamaa lastelt oodatakse juba teise veerandtunni lõpul väravat. Alles kolmandal veerandtunnil saavutavad torontolased kaks väravat, mis ka esimesteks ja viimasteks ning mängu otsustajateks jäävad.

KANADA ON 2:0 VÕITNUD.

Mängu lõpupoolikul läks ka pealtvaatajaskond hasarti. Kui väljal mängijad tooreks muutusid, kepid vastu jalgu lendasid ja tihti rusikatega küljekontide vahele sõideti, siis kostis ka tribüünidelt kisa, kära ja vilet.

Järgmine kohtamine mõlema meeskonna vahel andis kanadalastele juba tugevama

VÕIDU 6:0.

Vaheajad olid 2:0, 3:0 ja 1:0.

Sellel mängul näitasid külalised oma

parimat. Berliinlased ütlevad, et „esimesel päeval mängis „kass hiirega“ ainult ajaviiteks, et vastane löödi ainult natuke „groggy“, et 24 tunni järele hiirt karva ja nahaga täielikult alla neelata. Kurask! Olid need alles mehed, kes sinistes pulloverides väljal liikusid ja vahetevahel nii talitasid, nagu oleks kollastes särkides vastased ainult selleks väljale toodud, et nende vahelt uiskudel kihutades ning kepiga „sheibi“ tagaajades ristelda ja kõiksugu vigurid teha. Et näidata oma üleolekut ja kunsti jääl”

Ning torontolased võisid lahkuda väljalt korrates sõjahüüdu:

*Toronto, Toronto, Toronto Canada
Shoot and fight for the blue and white
In honour of Canada
Riffity, raffity, riffity, raffity raw
Toronto, Toronto, Toronto Canada*

Berliinist sõitsid ookeanitaged Viini, kus neil 3 mängu tuli pidada.

Enne maavõistlust olid külalised mänginud veel Münchenis ning sealset Riessersee meeskonda võitnud esimesel mängul 8:0 ning teisel kohtamisel 17:0 (5:0, 3:0, 9:0). Viimasel mängul oli niipalju pealtvaatajaid, et üks tund enne mängu algust kõik kohad ära võetud olid ja politsei sissepääsedahtjate piiramiseks välja kutsuti.

Siis sai veel Bayeri meister — Eissportverein Füssen — Füssenis lüüa 13:1 (5:0, 4:1, 4:0).

Kuidas harjutavad kanadalased: eeskätt poks ja jooksmine, siis tuleb alles „sheib“.

Väljamaa lehed kirjutavad pikemalt meretaguste jäävirtuoside harjutamisest.

Eeskätt teeb meeskond pikemaajalist jooksu ümber Riessersee. Siis poksitakse ning töötatakse punchingpalli kallal. Järgnevad nöörihüpped.

Kui pole jääd käepärast, tehakse harjutusi kepiga ja „sheibi“ litriga. Loomulikult pole siis ka uiske olemas ja harjutus sünnib võimalikult tasasel väljal.

Litter asetatakse maha. Mängija paneb kepi kord paremale poole, kord vasakule ning igakord annab litrile kerge löögi. On suur kunst lööke sarnaselt toimetada, et litter mõlemile poole ainult ühevõrra liiguks, et hoop oleks alati ühetasane ja ühejõuline. Esialgu harjutab iga mees üksikult. Siis treeneeritakse koos. Igal mängijal on litter, ainult ääreaajatel puuduvad need. Juhi käskluse peale lüüakse litter vasakule ja paremale. Siis joonistatakse seinale värava kujutus, mis loomulikult väravast väiksem on. Järgneb värava peale löömise harjutamine.

Nüüd tuleb juba harjutamine jääväljal. Jälle on jooks litriga ja ilma. „Sheib'iga“ harjutamine sünnib üksikult, paari-viisi ja kogu meeskonna poolt. Ka harjutatakse sheibiga jooksmist kunstliste takistuste vahel. Viimasteks on toolid, kepid ja muud esemed. Alles lõpuks tuleb lühiajaline treeningmäng, kus ta loomuliku värava peale löömine ette tuleb.

Kanadalased vahetavad mängu ajal oma tormajate liini ühe korruga, s. o. 3 meest asetatakse uutega. Euroopas vahetati ainult kaks. Kogu tormajate liini vahetamine teeb mängu veel kiiremaks ja toob kaasa veel parima „koosmängu“.

Praaga tennisklubi võitis Spengleri auhinna. Sakslaste võidulootused luhtusid.

Davoses peetud jäähokey võistlustel dr. Spengleri rändauhinna peale tuli võitjaks Praaga tennisklubi meeskond võites Davosi jäähokey klubit.

1923. a. Davoses elutseva dr. Spengleri poolt annetati rändauhind jäähokey meeskondade vahel väljamängimiseks. Need võistlused on alati suurt huvi äratanud ning neist on peale Kesk-Euroopa meeskondade osa võtnud ka inglased. Seni on auhinna võitnud 3 korda Berliini „Schlittschuh Club“, Oxfordi Canadians — 2 korda ja Davosi hokeyklubi — 1 kord. Sakslased lootsid sel aastal tulla võitjaks, et lõpulikult auhinda omale saada, kuid ... saatus tahtis teisiti.

Käesoleval aastal oli 7 meeskonda osa võtmas ning sellepärast jaotati meeskonnad kahte gruppi — 4 ja 3, — et meeskonnad gruppides läbimängiks ning gruppide parimad lõpumängus kokku läheksid.

Gruppides olid tagajärjed:

I grupp.

Davosi jäähokey klubi 3 mängu 24:6 väravat 6:0 punkti; Berliini uisuklubi 3 mängu 22:6 väravat 4:2 punkti; Oxfordi ülikool 3 mängu 11:10 väravat 2:4 punkti; Zürichi akadeem. hok. kl. 3 mängu 3:38 väravat 0:6 punkti.

II grupp.

Praaga tennisklubi 2 mängu 12:1 väravat 4:0 punkti; Cambridge ülikool 2 mängu 3:2 väravat 2:2 punkti; Milano hokeyklubi 2 mängu 0:12 väravat 0:4 punkti.

Mõlema grupi võitjad — Praaga ja Davosi — meeskonnad kohtasid vana-

aasta hommikul ning siin tulid võitjaks tshehhid 3:2.

Kolmanda koha pärast võistlesid Berliini uisuklubi ja Cambridge ülikool. Normaalaeg andis vaid 1:1 ning alles teistkordsel pikendamisel 10 minuti võrra suudab Berliin võidule pääseda ja värava lüüa, nii et tagajärg 2:1 on.

Üksikutest mängudest oleks nimetada, et Berliin lõi Oxfordi 3:1, Cambridge — Milanot 2:0, Praaga — Milanot 10:0, Berliin — Zürichit 18:0, Davois — Berliini 5:1, Oxford — Zürichit 7:1.

Praagalaste võiduteade võeti kodulinna suure vaimustusega vastu. Kui võitjad Pragasse jõudsid, olid neid jaamas vastu võtmas linnapea, valitsuse liikmed, parlamendi spordikomisjoni esitaja, olümpia komitee, liitude ja seltside esitajad ja hulk rahvast.

Peale Spengleri auhinna väljamängimist peeti võistlusi

Aspangi rändauhinna peale, mille võitis Oxfordi ülikooli meeskond.

See auhind on annetatud 1926. aastal krahv Seilern-Aspangi poolt. Esimesel korral võitis Oxford, siis tuli võitjaks Davos, Oxford ja nüüd jälle Oxford, kes auhinna ka lõpulikult omandas.

Staadion 100.000 pealtvaatajale.

Ameerika olümpia komitee New-Yorgis on otsustanud kõik 1932. a. olümpia mängudega ühenduses olevad eeltööd üle viia Los Angelesi, kus tegutseb X olümpiaadi komitee. Talimängude jaoks moodustati erikomitee, mille esimeheks on Godfrey Dewey Lake Placidis.

Los Angelesis on olümpia komitee sekretäriks Zack J. Farmer, kelle kätte kõik niidid kokku jooksevad. Edasi moodustati rahanduskomitee „Board of Directors“, kuhu kuuluvad mõõduandvaid isikuid ajakirjanduse kontsernidest, pangailmast, raudtee seltsidest jne.

Los Angelesi staadioni nimetatakse „Coliseumiks.“ See kuulub ühele Non-profit seltsile ning mänguvälja asukoht on tõesti eeskujulik. Väli asub imeilusas näitusepargis ja on linnast väga kergesti ligipääsetav. Neli suurt tänavat viivad sinna välja. Autode jaoks on eripargid. Väli on ehitatud rugby mängudeks; pealtvaatajaid mahub 80.000. Nüüd võetakse ette ümberehitamised, millega kergelt on võimalik pealtvaatajate kohti tõsta 100.000 peale.

Jooksurada on 400 mt. pikk. On võimalik aga ka luua otserada, mille pikkus on 200 mt. Samas läheduses on ujumisbasseinid, kus pealtvaatajatele on 25.000 istekohta. Harjutamiseks on kõrvalväljad.

*

Uuel aastal kohtasid Barcelonas jalgpalli maavõistlusel Hispaania ja Tshehho-Slovakkia. Võitis esimene 1:0, poolaeg väravateta.

Muljeid ja mõtteid Helsingi naisvõimlejate pidustusilt.

Pr. A. Borkmann.
Võimlemisõpetaja.

III.

Näitusel teatris esinejate seas oli kahtlemata huvitavamaid A. Bertrami kool Daanist. Eesriide tõustes paistis kohe silma maitsekas riietus ja järgnev esinemine oli vaatajale nauding igal silmapilgul. Mis oli pr. Bertrami koolis erilist?

Ei peatu pikemalt kõigi nende vooruste juures, mida nägime esinemisel, nagu äärmine täpsus, loomulik kergus ka nõudlikumate harjutuste (boomil) täitmisel; selles täpsuses ja loomulikkuses oli palju seesm. valitsetud elu. Oligi ju suurepärane liigutuste valdamine see, mis esijoones mõjus ja võitis publiku.

Tehniliselt sama väärtusega oli kahtlemata Niels Bukhi rühma esinemine, kuid selle mõju ja ilme oli mehaaniline, puudus seesmine saatja, mis olemas igati, millega polnud väärilist osa antud, oli puudus elavast juhtivast hingest esinejas. Pr. Bertrami õpilastel oli see külg tugev ja sellep. tundus ka esinemine sümpaatsemana.

Mõlematel Daani koolidel oli palju ühist esinemises, nagu eriharjutuste liitmine üheks see-riaks, mille N. Bukh lasi täita tasa luges, vahetevahel ise kaasa vilistades ehk sobiva hüüdega harjutajale hoogu andes. Puudus n. n. komando. Pr. Bertram aga komandeeris iga liigutuse, mis tuletati meelde eelkäiva liigutuse täitmisel.

Selged seletused ja komando tegid elavaks pr. Bertrami kooli esinemise ja selles mõttes oli suur plus veel sobiv, saatev muusika.

N. Bukhi rühma esinemine mõjus, nagu õeldud, mehaaniliselt — liigutused täideti tõepoolest masinlikult, — olles määratud korrad esitanud ühe liigutuse, siirdus rühm järgmisse jne., kuni kava läbi. Kõige krooniks esitati terve rida laulumänge ka väga korrektselt, kuid nende kava oli kaunis pikk ja publik eksis kaua selle päris viimase laulumängu määramisel, säilis aga sellega lõbusa tuju, vaatamata väsimusele ja hilisele ajale. Mõlema D. kooli töö oli esitatud viimistletuna.

Iga üksik esineja mõjus koolitatult. (Tahaks otse uskuda, et see mõju oli kooli teenus ja mitte ainult hea materjali valik, mida ta siiski ka oli.) Koolide kõrvutamisel (erinevuse ära tähendam.) tundus pr. Bertrami esinemise kava valituna, maitsekana, selle tõttu meeldivana. Osutub raskeks lähemalt selgitada kõiki neid momente, mil sõlmiti-tihe kontakt vaatajate ja esinejate vahel. Need olid silmapilgud, mil selgesti tundus, et esinejad seesmiselt elavalt ja treeneritult väljendasid liigutusi, mida nad sama elavalt olid vastu võtnud oma juhatajalt — esitati hingestatult.

Otsekohe tunnistusega N. Bukhi tööst rääkides, lubatagu selle kõrvutamisel pr. Bertrami õelda, et viimane just naisvõimlemise vormimises rikkama ilmega, parema instinktiga loojaks osutub, kui tema kaasmaalane — uuedaja.

Teiste välismaalaste seast tuleb nimetada Norra naisvõimlejaid Elise Platau juhatusel. Esinemine oli oma laadi poolest õige sarnane Rootsi grupi esinemisele, Soome, Norra ja Rootsi naisvõimlejail on sama töötamiskava, mille esimesed on omandanud Rootsist ja praegu võib neist kõrvutada Norrat Soomega, sest need on Rootsi naisvõimlejaist tunduvalt edenunud.

Ei sobiks, ega tahaks Rootsi naisvõimlejate kohta öelda halba ja see ju polegi enesest halb, kui tähendada, et nad 10-ne ehk enam aastate eest esinedes oleksid mõjunud ajakohaselt, prae-

gu aga on neil väärtust niipalju, kuipalju nad tõetruult esitasid minevikku.

Kas on Rootsi naisvõimlemise arenemises seisak?

Vahest on õigem see, et Rootsi naisvõimlemise juhtimine pole sattunud õigetes kättesse, ehk teise sõnaga P. H. Lingi põhimõttele rajatud kehaharjutusi pole nende sünnimaal küllalt arendatud võimlemise seisukohalt.

Teatris esitatud vabaharjutuste osa näitas selgelt harjutajate lihastunde arenematust ja mõjus iseäranis puiselt seal, kus liigutused olid ühendatud liikumise ja hüpetega.

Riistaharjutustes oli märgata, et need rohkem jõu, kui osavuse harjutused olid — puudus hoogne kergus ja kogu esinemine selles osas kandis akrobaatlist ilmet.

Õhtul teatris rootslasi vaadates, oli pettumuse tunne küllalt tugev, kuid see hajus vähe, kui esinejate kohta mõningat selgus.

Need olid nimelt major Thulini võimlemiskooli õpilased Lundist.

Vaevalt suudab endine sõjaväelane Thulin ka oma parima tahtmise juures naiste kehaharjutustele anda sarnast ilmet, et neid võiks kõrvutada Platau, Bertrami ehk Björkstèni tööga.

E. Platau kava oli riistaharjutuste osas väga sarnane Rootsi kavale, kuid Platau õpilaste esinemine oli hulga parem rootslastest; nad näisid kaugelt üle olevat harjutustis ja olid ka tõepoolest ja tasakaalupuul esinemine oli sama peen, väljaarvatud mõned momendid, nagu pr. Bertrami õpilaste juures.

Tschechoslovakkia naised pakkusid oma küllakosti 2 korda. Platsil ja teatris. Nad oleksid targasti teinud, kui oleksid leppinud ainult platsiga. Kava oli väga ebahuvitav ja päris kehaarendavaid harjutusi see ei käsitanudki. Kahju, et inimesed raiskavad kurika keerutamisele nii hulga aega seal, kus tarvis oleks teha tegemist otsekohe kehakasvatusega, kehakultuuri puudus nende juures andis tugevasti tunda niihästi nuiharjutuste kui ka teatris esitatud riistaharjutuste juures ning viimaste juures iseäranis tugevasti.

Tark klubi esimees

„Viini Sport-Tagblatt” jutustab huvitava anekdoodi: Kohtunik pidi ühes väikeses provintsilinnas jalgpallivõistlust juhtima. Jaama oli talle vastu tulnud seltsi esimees, kes küllalist viisakalt tervitas. Sealjuures esitati kohtunik kolmandale isikule, kes omas väga tugeva, hiiglase keha ja kellel kõigiti oli ehtsa raskekaalu poksija välimus. Esimees tegi hiiglasele ülesandeks saata vahekohtunikku. Sealjuures sõnas ta: „Näita meie küllalisele kõik meie väikse ja meeldiva linna kuulsamad hooned ja huvitavamad asjad. Ära unusta selle juures ilusat jõge, mis voolab mänguväljast mööda. Näita ka telliskivivabrikut, mis asub välja taga. Kuid küllastamata ei tohi jätta muinasjutulist ilusat linna kalmistut, kus veel palju vabu kohti on.”

See jutt tuletab meelde kena anekdooti Inglismaa provintsis. „Mees tuleb suuremasse linna tähtsama ligamängu eelõhtul. Mees küsib „bobbylt” viisakalt: „Kas ei saaks ma täna õõsi politsei peavahis magada? Üheski võõrastemajas pole enam vaba tuba saada!” Politseinik vaatles hästi riietatud meest portfelliga, mõtles ja ütles: „Hm — kas pole teil siis linnas sõpru ehk tuttavaid, kelle juures ööbida võiksite?” „Tuttavaid küll — ohkas mees, kuid mitte sõpru... ma olen nimelt vahekohtunik.”

Ning ta sai peavahis ulualust.

Lõhed tööväesportdiliitides.

Elsass-Lotaringi tööväeliit Luzerni liidust välja heidetud.

Mõni kuu tagasi peeti Eesti tööliisportdiliidu kongressi, kus otsustati enda perest välja heita senine liidu esimees Aleksander Antson koos nende sportlastega, kes külastasid Nõukogude Venet.

Sel puhul toob Vene spordileht „Spartak” raamisse paigutatud sõnumi, mis järgmiselt kõlab: „Tiheda koostöö abil politseiga, kes kongressi eelsel ööl areteeris Eesti tööliisportdiliidu vastasrinna liikumise kõigeenam tegevamad inimesed, läks reformistidel korda kongressil saada enamust, kinnitada väljaheitmist ning kongressil kõik päevakorra punktid läbi viia üksmeelselt kodanlusega ja politseiga.”

Samas lehes on järgmiseks toodud ka raami sees sõnum *Elsass-Lotaringi tööväeliidu väljaheitmisest Praaga kongressi poolt Luzerni rahvusvahelisest tööväesportdiliidust, kõrgema organisatsiooni juhtnõõride mittetäitmisest pärast.*

Soomes on praegu veel kõva heitlus käimas kahe vaenulise leeri vahel. Väielused on õige ägedad ning ulatavad kirjutuste näol ajakirjandusse.

Norras peeti tööliisportdiliidu kongressi. See liit kuulub ametlikult Moskva kommunistlike spordiinternatsionaali. Ka selles liidus on vastolul väga tugevad ja need tulid ilmsiks viimase kongressil. Sealised „tranmatistid” ei julgenud aga avalikult sõda kuulutada sotsialistidele, nagu seda soovis Moskva. Otsustati jääda edasi Moskva liidu liikmeks, ega juletud ka sotsialistidele ust näidata.

Hollandi jalgpall 40-aastane.

Juubelpäeval võitis Belgia 1:0.

Hollandi jalgpalliliit on asutatud 8. detsembril 1889. a. Läänud detsembris peeti liidu 40. aastast juubelit ning sel puhul korraldati Belgiaga maavõistlust Amsterdamis, mis andis juubilarile napi võidu 1:0. Tagajärg saavutati esimesel poolajal.

1. novembrini oli Hollandi üldse pidanud 105 maavõistlust, millest võitnud 47, viiki mänginud 20 ja kaotanud 38. Vääravate vahetõid on 244:221 Hollandi kasuks. Kõige enam on võisteldud Belgiaga; 38 korrast on Hollandi võitnud 18 ja kaotanud — 12. Saksaga on mängitud 11 ja Rootsiga 10 korda.

— Praaga „Slavia” on võitnud Ungari meeskonda „Ferencvárosi” 3:0. Viimane oli läinud aastal Kesk-Euroopa karika omanik.

— Inglise tennisliidu koosolekul otsustati 242 häälega 67 vastu Pariisis Rahvusvahelise tennisliidu kongressil toetada Ameerika ettepanekut, et igal maal lubataks kord aastas korraldada elukutseliste ja asjaarmastajate vahel võistlusi.

— Lõuna-Walesis on kaevandustöölised otsustanud nõuda, et nad nädalas 5 päeval üks tund rohkem töötavad, et vabaneda laupäevasest tööst. See on tingitud sellest, et inglased püüavad viia võistlusi ei korralda. See sünnib harilikult laupäeval ja juba varajasel pealelõunal. Tööl viibides pole kaevuritel võimalus võistlusi jälgima minna. Nüüd tahetakse siis uue korra juures omale võistluste jälgimiseks võimalusi luua.

Äsja lõppenud Austria esivõistlused jalgpallis andsid meistritiitli Viini Admirale, kuna Rapid teise kohaga leppima pidi.

Tartu „Kalevi“ esivõistlused maadluses ja tõstmises.

Vanameister Volt kaotas algajale Tootsise.

Tartu „Kalevi“ meistrivõistlused maadluses ja tõstmises puudusid mitmed tuntud raskejõustiklased, kes kaitsevääs aega teenimas. Mitmedki noorsportlased on tõusnud vanade vääriliseks ja näppasid vanameistrite nina alt meistrikohte.

Selgus ka, et tõstemeister Kukk mitte ükski pomme ei tõsta, vaid võib ka hea eduga maadelda.

Kärbeskaalus tuli meistriks Nõmm, kes teiste vastaste puudumisel omas kaalus, võistles ja võitis sulgkaalu kergemat meest Rankenit.

Sulgkaalus võitis tuntud poksija Vahi. 2. Ranken, 3. Schapiro.

Kergekaalus võitis üllatavalt algaja Toots, kes isegi vanameister Volti sundis matilt töökaotusega lahkuma. 2. — Volt, 3. — Sakeus.

Kergekeskkaalud võitis Tani, 2. — Mägi, 3. — Villa.

Keskkaalus võitis Zettermann, 2. — Kukk, 3. — Visnapuu.

Poolraskeskaalus võitis Vink Tarik'ut. Raskeskaalus võitis Kasakov.

Lõpuks kohtasid kesk-, poolraske- ja raskeskaalu võitjad rändauhinna peale. Siin loobus Kasakov võitlusest Vink'i vastu. Vink omakorda aga võitis Zettermanni 12 m. jooksul. Vink oman-

das auhinna üheks aastaks. Eelmine võitja oli Zettermann.

Tõste-võistlused möödusid keskpäraste tagajärgedega nii klgr. kui ka osavõtjate suhtes. Näib, et

tõstesport oleks nagu väljasuremisel.

Rõõmustav oli, et vanameister Liibusk uuesti kangi juure on asunud. Ta on momendil vist paremaid Eesti kergekaalu tõstjaid (normaal kaal 68 klgr.). Tõstet sooritati: kahega surumine, ühega rebimine, ühega tõuge, kahega rebimine ja kahega tõukamine.

Sulgkaalus võitis Miller 75+55+65+70+100=365 klgr.

Kergekaalus 1. Lupp 60+45+60+65+90=320 klgr. 2. Toots 55+45+55+60+80=295 klgr. 3. Alilender.

Keskkaalus 1. Liibusk 75+65+75+75+105=395 klgr. Kolmandad katsed läksid kõik niivõrd vabalt üles, et 5—7½ klgr. oleks võinud juure lisada. Seega oleks kogusumma vähemalt 420 klgr. võinud olla. 2. Mägi 70+55+65+67,5+95=352,5. 3. Hintser 70+42,5+55+65+95=327,5.

Poolraskeskaalus võitis Kukk — 90+72,5+87,5+92,5+120=462,5. 2. Koch.

Raskeskaalus Lohuaru 80+52,5+62,5+85+112,5=392,5.

Tartu „Kalevi“ maadlejad, tõstjad ja kohtunikud. Vasakult — ülemine rida: Mägi, Visnapuu, Zettermann, Oras, Villa, Vahi; teine rida: Sakeus, Leesik, Tani, Nõmm, Tarik, Toots, Volt — kõik maadlejad. 3. rida: tõstjad — Toots, Hintser, Kukk, Mägi, Lupp; alumine rida: Liibusk, Siira, Burmeister, Pökats, Sakeus. Kolm keskmist kohtunikud.

17 miljonit franki spordi peale. Prantsuse saadikutekogu on eelarvesse võtnud 16,7 miljonit franki abirahadeks spordiseltsidele ja liitudele kehakasvatuse arendamiseks. Valitsuse poolt palutud summa oli 17,6 miljonit. Peale selle on sõjaministeeriumi eelarvesse võetud 10 miljonit franki sõjaliseks kasvatuseks ning võimlemise ja spordiõpetamiseks sõjaväes.

Schikat jääb ilmameistriks. Ilma-meister raskekaalu maadluses Schikat on Philadelphias kaitsnud oma tiitlit chicagolase Iim Mc Millani vastu ning viimase peale 1 tunni 25 min. 45 sek. ägedat võistlust õlgadele surunud.

Jaapan on palunud end vastu võtta rahvusvahelise jääpalliliidu liikmeks.

TENNISMEISTRINNA HELEN WILLS abiellus San-Franziskos börsimaakler Shander Moodyga. Noorpaar veedab mesinädalad jahil Meksiko rannas.

Dr. O. Peltzer on Australiasse jõudnud. Propaganda mõttes on tal seal paar jooksu ette nähtud ning peale selle võistleb ta kohalejõudnud ameeriklase Lermond vastu.

— Itaalia—Portugali maavõistluse jalgpallis Milanos võitis 35.000 pealtvaataja juuresolekul kodumaa meeskond 6:1, poolaeg 3:1.

Inglise jalgpalli meistrivõistlustel juhib praegu Manchester City 26 punktiga ning temale järgnevad 25 punktiga Sheffield W. ja Aston Villa.

S'ARE MEIE MARJA EHED

1. Juh. Killip

Käesoleva numbriga hakkab „Spordileht“ avaldama Juhannes Killipi sules kirjutusi meie kaasaegsete tuntumate sportlaste kohta. Nende nimesid tunneme hästi, teame palju nende suursaavutused olnud, kuid meie ei tunne nende iseloomustavaid jooni, nende nõrkusi kui ka tugevaid külgi. Seda tahab meil pakkuda J. Killip, kelle sulest varemgi mitu tabavat joonevisket meie spordielu kohta selle lehe veergudel ilmunud.

HARALD TAMMER.

Sõprade keskel kutsutakse teda lihtsalt Vasja. Mispärast sarnane venemaiguline nimi — kes keda teab. Igatahes ei pane ta seda ise sugugi pahaks, vaid kirjutab sageli oma vemmelveersidelegi alla „Vasja“ või V—a. Mida muudugi võib lugeda ka „väga austatud“, kui soovitakse. Tõsine, võib öelda peaaegu flegmaatiline nägu, pingutatud piiksirihmale vaatamata vägisi esile tungida tahtev tüsedus, õlad ja selg à la Radko Petrovicz — nü istub ta päevast päeva. „Spordilehe“ hiljem „Päevalehe“ toimetustalaua taga. Kui Leks Klumberg oli veel poisimees, siis nad sportisid koos ja ründasid mööda Jumala laia maailma. Tammer pildus ketast ja kuuli, Leks hüppas ja viskas oda. Aga sullepea sobib Vasjale enam.

Juttu on tal vähe. Kõige enamtarvitata-vateks sõnadeks ta leksikonis on „no laske käia“ ja „hea küll“. Kui ma 1926. aastal Tartust Tallinnas käisin ja Spordilehe toimetajalt Tammerilt küsisin, et kuidas on, kas võib hakata Tartust kaastööd saatma, siis ütles ta: „no laske käia.“ Muud midagi. Ja hiljem alati, kui talle mõne käsikirja viisin, võttis ta selle vastu, vaatas pealkirja, pani siis käsikirja lauale ja ütles: „hea küll.“ Viimast korda spordidressis nägin teda ajakirjanikkude ja jalgpalliliidu juhatuse vahelise jalgpallimängu ajal. Enne seda kirjutas Tammer Päevalehes, et ajakirjanikud näitavad nii madalat shoti mängu, millist veel eluilmal pole nähtud — pall käib pooleldi maa all, nii et vastane ei näegi.

Mängu ajal oli Tammer kaitsjate hulgas. Pall tuli värava poole, Tammer jooksis vastu. Nähtavasti arvas ta, et pall tõepoolest pooleldi maa all jookseb, sest ta lõi pallist mööda, mis tagajärjel suur auk staadioni murusse tekkis. Muudugi kaotas Vasja selle tagajärjel tasakaalu ja kukkus, kuna pall ühes talle järelesibava vastasega värava poole veeres. Kuid veel kukkudes tegi Tammer ilusa kummarduse vastasele ja käevõipe värava poole, mis ilmselt ütles: „no laske käia!“

J. MARTIN.

Ta eesnimi on vist Johannes, kindlasti ma seda ei tea. Eesti noobleim ja intelligentseim sportlane. Kunagi ei näe teda spordiväljal pünklikult lahkukammitud juusteta, kunagi ei võta ta publiku nähes pükse jalast ega kohenda suspensoori. Ja sellele, kes on kuulnud teda ütlevat „kurat“, võin anda kas või Eesti Panga aktsia.

Hüppab teivast 320 ja uisutab. Tartu Kalevis teinud enam, kui kõik teised kokku. Räägib selgesti, rõhutades iga sõna, nii et kõige rumalamgi aru saab, mis ta öelda tahab. Kui tal hüpe ebaõnnestub, siis ei kuku ta kiruma ega vabanda ennast ka sellega, et „samm“ ei tulnud „välja“, vaid arutab koos Michelsoniga teivashüppe tehnikat ja teeb enesele selgeks, missugune nõks nimelt liig vara või liig hilja tuli.

Spordielust Rakveres aasta vahetusel.

Nigel lõpp. Surma vaikus. Harilikke talispordi kavatsusi.

Raske südamega peab fikseerima kurba fakti aasta lõpu hävinenud spordielust Rakveres. Algas too kõigiti lootusrikkalt. Hää talv. Talispordi eriharud pea kõik harrastamisel. Tarvitseb meeles-tada kauneid talispordi päevi vennasrahva suusameistrite osavõtul. Need päevad aitasid spordi propageerimiseks kaasa laiades hulkades. Uudsu-sena Eestis

DEMONSTREERITI NEIL PÄEVI SUUSA-HÜPPEID.

(Harpe, Lille). Edasirühkimine püsis hoogsalt kevadeni, kus 8-km murdmaa võistlustele osavõt-jaid saabus ligi 200 ja pealtvaatajaid mitu kor-da rohkem. Algava suvega ilmenes seisak spordi-elus. Üleriiklistel kaitseliidu võistlustel Tallinnas püsis Rakvere esitus siiski vanal positsioonil. Iga osavõtja saavutas rahuldavaid tagajärgi. Suvi möödus pea täielikult

„SPORTLIKU TALVEUNE“ TÄHE ALL.

Kogu suvel ei harjutamist ega võistlemist. Plat-sil nähti vaid paari koolipoissportlast. Sügisel tuldi toime väikese jõukatsumisega kergejõusti-kus ja linna lõpetamata tennisvõistlustega tennis-es. Aasta lõpukuud kujunesid Rakveres sportli-kuks

ENNENÄGEMATULT TEGEVUSETUKS.

Haihtusid parimad soovid: harjutamine, võimle-mine. Mitte sõrme liigutustki novembris ja det-sembris, kogu sportlaskonnas 1928. a. samul kuil leidis aset kavakindl treening kaks kord nädal-as. Võimlemis-õhtute mittekorraldamist vaban-dab spordikomisjon majandusliikude põhjustega. Osalt on tal õigus. Tasu saabus alles hiljuti K. S. valitsuselt. Hea tahtmise juures oleks ka majan-dusliikudest raskustest üle saadud. Eeloleval hooajal annab eelvõimlemise puudumine end kindlasti tunda. Väikse helgusena oli Narva-Rak-vere võistlusretk Narva viimaseil vana aasta päevil, kust

VÕITJATENA KOJU PÖÖRDUTI.

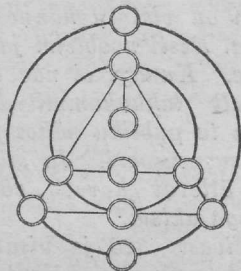
Üks „ilusaim näide“ sportimisele meelitami-seks. Kaitseliidu peastaabil on 5 igavesti rända-vat kangi. Emne jõulul rändas üks kangidest Rakverre. Maleva vastav instruktor asjast kuul-des pöörab sõbra poole. nõuküsimisega, et kas toome kangi pagasist ära kui see mõni aeg sääl olnud. Kangi olemasolust avalikult ei teatatud. Aegapidi kogunes asjahuvilisi sportlasi ligi 20.

Eesti mängib Taaniga.

Eesti jalgpalliliit on otsustanud esi-neda Taani liidule ettepanekuga peale Hel-singis korraldatavat Soome-Taani jalgpal-limaavõistlust pidada Tallinnas Eesti-Taa-ni maavõistlust. See oleks juunis. Kuulda-vasti tahavad taanlased ka ringkonna meeskonna nime all Riias mängida.

11 rahvust jäähoki ilmameistri võist-lustest osavõtmiseks on end teatanud Prantsuse liidule. Need on: Kanada, Sak-sa, Inglise, Schveits, Austria, Belgia, Itaalia, Poola, Ungari, Tshheho-Slovakkia ja Prantsuse. Võistlused peetakse 27. jaanuarist — 2. veebruarini Chamonix'is.

Mõistatus nr. 2.

Ringidesse tulevad paigutada arvud ühest kümneni sarnaselt, et arvude summa sirgjoontel kui ka ringidel oleks 18.

Lahendused tulevad saata mõistatuse välja-lõikega „Spordilehe“ toimetusele 20. jaanuariks märgusõna „Mõistatus nr. 2“ all.

Üks õigetest lahendajatest saab „Eesti Spordi-lehe“ 1930. a. aastakäigu hinnata.

Mõne päeva järele läks kang jällegi ringrei-sule, tehes sportlastele veidikese pikka mina.

RAKVERES VALMIS STAADION.

Valulapse sündimine vältas aastaid, nüüd pole enam tarvis harjutada lõpmata halva Rahvaiaa platsil.

RAKVERE STAADION POLE KÕIGITI AJAKOHANE.

Ringtee kurved on liig järsud. Ringteid ei kata mitte kõikjal leiduv koksisegu, vaid lihtne mul-lasegu. Pealegi on ringtee pikkus imelik — 390 meetrit. Arvestades provintsi oludega võib staa-dioniga rahulduda. Kehakasvatuse sihtkapitali valitsuse eelarve järele pidi kogu ehitus maksma 8500 kr., kuid selle raha eest valmines vaid plats ja plank. 3000 kr. kulub veel, et staadion lõpuli-kult valmineb. Ehitatakse tribüün ja riietusmaja.

Pühade vaheaeg möödus surmavaikusel. Jõu-lu eelpäeval saabunud lumi suusaspordlastele mi-dagi üllatavat ei pakkunud. Saabus seda lume-kest ju nii vähe. Suusatamises suuremaid võist-lusi sel hooajal Rakveres pole. Paar, kolm oma-vahelist jõuproovi on. Kaugemale ulatava täht-susega on suusatamishooaja lõpupool peetavad

ÜLERIIKLIKUD SUUSAHÜPPE VÕISTLUSED.

Rakverre püütakse koondada kõiki suusahüppa-jaid, et ühiselt jõudu proovida ja ükssteisele teh-nika õpetamisel abiks olla.

Hüppemägi praeguses olukorras pole heade hüpete sooritamiseks kuigi kohane. Hoogu hüp-pekis liig vähe. Kohal, kus mägi harilikuks tasaseks maapinnaks ümber kujuneb, sünnib see liig järsku. Pealegi asub samal kohal sügav lohk, mida talvel võimatu lumega tasandada. Möödu-rud talvel ebaõnnestusid kõigil pikad hüpped. Tasakaal kaotati siin. Meie meeste kukkumist põhjendati puuduliku hüppetehnikaga. Soome meister T. Nykänen vääratas ka siin mitu korda. Küll siis mäel vist viga oli. Spordikomisjonil tu-leks mäe kordaseadmiseks samme astuda. Kuul-davasti puuduvat krediit.

Liuväli saab arvatavasti Rahvamaja tiigile. Kalevil on jääpallimeeskond juba koos. Talvel on veel kavatsusel korraldada kursusi. Lektoriks on Ohaka. Esialgu pole veel kindel, missuguseid kursuseid korraldatakse, samuti valitseb ajasuh-tes lahtiolek.

U. Lille.

FJFA aastaraamat.

Detsembris ilmus Rahvusvahelise Jalgpalli-liidu (FJFA) kirjastusel ingliskeelne „Handbook 1929—1930“, mis sisaldab liidu määrusi, juhatuse koosseisu ja ülevaadet iga rahvusliidu koosseisu ja peetud maavõistluste kohta. Raamat on hä-daline käsiraamat jalgpalli tegelastele ning aja-kirjandusele materjalide käsitamiseks. Maksab 1 dollar.

Preemia

„Spordilehe“ aastatellijatele.

„Eesti Spordileht“ on aastatellija-tele otsustanud tasuta anda 5 aasta-käiku ajakirja „Romaan“ 1930. a. Lisapreemia osaliseks võivad saada need „Spordilehe“ aastatellijad, kelle tellimine 13. jaanuariks lehe talitu-sele, Tallinn, Vene tän. nr. 11-a, kr. 10, kätte jõudnud. Peale pree-miaosaliste määramist pannakse „Romaan“ käima alates 15. jaanuarist.

„Spordilehe“ tellimise hind 1930. a. peale on 6 krooni, kusjuures kõik aastatellijad saavad tasuta kehakul-tuuri aastaraamatu nr. 4, mille hind on kr. 1,50.

Rutake „Spordilehe“ tellimisega, siis võite preemia osaliseks saada.

Sportlased söövad ainult

shokolaadi

Kõiksugu

sporditarbeid

soovitab

O.ü. „Esto“

Pikk 47, telef. (2) 10-02.

Spordiäri

RESEV-RESEL

Tallinn, Toompuiestee 19, telef. 20-19.

Soovitab oma valmista-tud spordi ja võimlemise abinõusid.

Talviseks hooajaks:

Suuski,
liuraudu igat seltsi,
kelke,
tõukekelke,
jääpalli keppe ja
palle,
ilusõidu, suusa ja hockey
saapaid,
villaseid sviitraid,
Ping-pongi mängu ja

kõiksugu
sporditarbeid
soovitab mõõdukate hindadega

Kaubamaja

„Sport“

Tallinn, Narva m. 19
Kõnetr. 305-30.

Pärale jõudnud Uudis-Mäng

„FORTUNA“

Lõbus ajaviide kõigile.